

Kaybolan Tebliğ Taslağının Esrarı

Vergi Bülteni

Bu bülten **MuhasebeTR** 'de yayınlanmıştır.
100.000'i aşkın üye sayısıyla 1 NUMARA

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseydenetim.com.tr

Önsöz

Efendim, aranızda rahmetli **Hasan Pulur**'u hatırlayanınız kaldı mı bilemiyorum. Üstadımız uzun yıllar boyunca, bir dönem ağabeyimin de Frankfurt muhabirliğini yaptığı Milliyet ile Hürriyet gazetelerinde “**Olaylar ve İnsanlar**” köşesinde, günlük olaylara yer verir, kıssadan hisse yoluyla kimseyi kırmadan üzmeden, gündeme ilişkin mesajlarını son derece sade ve yalın bir şekilde aktarırdı.

Hasan Üstadımızı saygıyla anarak, bu hafta ben de öyle yapmaya niyetlendim. Geçen hafta vergi dünyamızda yaşanan olayları kısa kısa değerlendirmeye, deyim yerindeyse **vergi haftanın panoramasını** çıkarmaya çalışacağım. Bakalım, olacak mı?

Kaybolan Tebliğ Taslağının Esrarı

Efendim, ilk olayımız esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolan bir tebliğ taslağı. Bildiğiniz üzere, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın bir web sitesi var. Zaman zaman buradan çeşitli kanunlara ilişkin tebliğ taslakları yayımlanıyor. Konuya taraf olanların görüşleri alınıyor. Her ne kadar bazı meslektaşlarımızın, tebliğ taslaklarına ilişkin eleştirilerin pek dikkate alınmadığı yönünde yakınmaları olsa da özünde çok yararlı bir uygulama, en azından **başımıza neler geleceğini görüp, ona göre hazırlanma imkânı sağlıyor.**

7524 sayılı Kanunla Katma Değer Vergisi Kanunu'nda yapılan değişiklikler nedeniyle, yeni dönemde uygulamalara ne şekilde yön verileceği hepimizin ilgisini çekiyordu. Bundan bir süre önce, KDV Uygulama Genel Tebliği'nde yapılması öngörülen değişikliklere ilişkin bir tebliğ taslağı yayımlandı.

Hatta ben de konunun önemi nedeniyle, taslakta yer alan düzenlemeleri çok ayrıntılı bir şekilde ele alan iki yazı kaleme alarak, farkındalığı arttırmaya ve kamuoyunu aydınlatmaya çalıştım. Ardından taslağın tebliğ olarak yayımlanması için beklemeye başladık. Ancak, ondan sonra garip şeyler oldu. Günler haftalar geçti, bir sürü tebliğ taslağı süreç tamamlanarak tebliğ olarak yayımlandı. Ancak, bizim **tebliğ bir türlü yayımlanmadı.**

Arkasından, çok daha garip bir şey oldu. Taslak web sitesinden kaldırıldı. Aldı şimdi beni bir merak ve telaş, taslağın başına neler geldi acaba? Öncelikle, okuyucularımdan özür diliyorum, arada bir de olsa burasının Türkiye olduğunu unutuyoruz. **Taslaktan haberi veya bilgisi olanlar varsa, insanîyet namına bize de bilgi aktarırlarsa çok memnun olurum.**

Dövizle Sözleşme ve Ödeme Yasağı Maalesef Devam Ediyor

Efendim, ekonomide yaşanan heterodoks uygulamaları hepimiz hatırlıyorsunuzdur sanırım. Enflasyon yaklaşık %20'lerdeyken, bir gecede Merkez Bankası Başkanı görevden alınmış, arkasından faiz oranları art arda alınan kararlarla %8,5'a kadar indirilmiş, bunun sonucunda paramız değer ölçüsü, saklama ve tasarruf aracı olma niteliklerini ardı ardına kaybetmişti.

Doğal olarak döviz tutma imkânı olmamış, bu nedenle önce kurlar, arkasından enflasyon patlamıştı. Sevgili Cevdet hocamızın söylediği üzere, ekonomideki bütün linkler kopmuştu.

1929 Büyük Dünya Ekonomi Buhranının olumsuz etkilerini aşmak üzere çıkarılmış bulunan, 1930 tarihli Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun hükümleri, 1980’lerde Özal’lı yıllarda serbest piyasa ekonomisinin kurallarına göre revize edilmişti.

Enflasyonu ve uçan kurları tutmak ve baskılamak amacıyla, bu defa 2018 yılında yayımlanan bir tebliğle, **İsmet Paşa döneminden kalma 88 yaşındaki kanun uygulamaları tekrar raftan indirildi** ve günümüze göre fazla liberal bulunan bazı uygulamalar kaldırıldı.

Evet, döviz bulundurma yasağı gibi katı sayılacak bir uygulamaya geçilmedi, ama çok sıra dışı başka bir uygulamaya geçildi, **dövizle sözleşme yapma ve ödeme yasağı getirildi**. Zaman zaman yapılan değişikliklerle, hala uygulamaya yön veriliyor. Geçenlerde çalışırken bir ara başımı kaldırdığımda, açık olan ekonomi kanalından tıbbi cihaz firmalarına dövizle sözleşme muafiyeti getirildiği şeklinde haberler geçiyordu.

İktisat dersi alanlar bilir, ilk derslerde öğretilen şeylerden birisi de insanoğlunun “*homo economicus*” olduğudur, yani insanın ekonomik çıkarlarını doğru bir şekilde değerlendiren ve rasyonel davranan canlılar olduğu kabul edilmiştir.

Devlet döviz, altın vb. kıymetli madenlere dayalı olarak sözleşme ve ödeme yapamazsınız diyor. Ama **insanlarımız bir şekilde bu yasağı aşmaya veya etrafından dolanmaya çalışıyor**. Rasyonel zemine dönmek biraz vakit alacak sanırım, ekonominin normal ayarlarına tam olarak ne zaman döneceğiz çok merak ediyorum.

Matruşka Şirketlere Dikkat Etmek Lazım

Öğrenmenin yaşı yok, sürekli eğitimler çok faydalı, günlük hayatta aşınan taraflarımızı bakıma alıyor ve parlatıyor, önemli konularda farkındalığımızı arttırıyoruz. Geçtiğimiz haftalarda ben de kurs almak üzere eğitim programına girmiştım. **Mesleğimizde Etik Değerler konulu eğitime değerli hocamız Prof. Mehmet Ali Aktaş geldi**, hocamız alanında gerçekten çok yetkin birisi, kendimizi ve bilgilerimizi tazelediğimiz, arkadaşlarımızın tecrübelerini aktardıkları güzel bir eğitim programı oldu.

Hocamız konuya 2001 yılındaki **Enron Skandalını** anlatmakla başladı. Arkama yaslanıp, şöyle bir düşündüm, yanılmıyorsam ben mesleğe başladığımda “*Big*” olarak adlandırılan denetim firmalarının sayısı belki altıydı, belki de yediydi. Her çıkan skandal bu big’lerden birisinin piyasadan silinmesine yol açmıştı.

Amerika Birleşik Devletleri’nde enerji devi Enron’da patlayan skandalda, firmanın denetim ve danışmanlığını yapan big olarak isimlendirilen **muhasebe ve denetim firmalarından birisi**, söz konusu şirket bünyesinde **oluşan zararları sınır ötesi iştiraklere kaydırmış ve gizlemişti**. Çöküş çok büyük oldu, bu sürecin sonunda denetim sektörü yeniden tasarlanmak durumunda kalındı.

Şöyle bir gözlerimi kapattım. Allahtan ABD’de yaşamıyoruz dedim. Bizim ülkemizde böyle matruşka gibi iç içe geçmiş şirketlerin ve iştiraklerinin değerlemesi yoluyla, borsada hisse senetlerine prim yaptırmak ve manipülatif hareketlerle servet sahibi olmak mümkün değildir diye düşündüm.

Bizim idari makamlarımız ve denetim şirketlerimiz böyle durumlarda kuş uçurtmaz, göz açtırmaz. Ama sizin yine de kulağınızda olsun, yaban ellerde neler oluyor öğrenmekte fayda var.

Asgari Kurumlar Vergisinde Geçmiş Yıl Zararı Olanlar Ne Yapacak?

Efendim hafta başında ele aldığım bir yazıda, yurtiçi asgari kurumlar vergisine ilişkin düzenlemeyi masaya yatırmış, ayrıntılı olarak aktarmaya ve mesleki camiamızda yaşanan tartışmalara da yer vermeye çalışmıştım. Açıkçası bu kadar ilgi görmeyi beklemiyordum. Bir hayli arayan soran oldu ve e-posta aldım. Arkasından birçok meslektaşımın da konuya ilişkin paylaşımlarını ve arka arkaya yayımlanan yazılarını büyük bir ilgiyle okudum.

Görüşlerini paylaşan **meslektaşlarımızın büyük çoğunluğu, yurtiçi asgari kurumlar vergisi matrahından, geçmiş yıl zararının düşülüyor olmasına bir hayli tepki duyuyor.** Bazı meslektaşlarımız bu uygulamanın düzeltilmesi için yasa değişikliği yapılması zorunluluğunu belirtirken, bazı meslektaşlarımız ise idarenin göstereceği anlayışla yasa değişikliği olmadan da sorunun çözülebileceği yönünde görüşler ileri sürüyor.

Meslektaşlarımızın ortaya koyduğu görüşlerin hepsi gerçekten çok değerli, üzerinde titizlikle durulması gerekir. Ancak, geçmiş yıl zararlarının asgari kurumlar vergisi matrahından düşülmesi yönünde ortaya konulan **taleplerin, vergi idaresi tarafından nasıl karşılanacağını bilemiyorum. Ayrıca, bu konuda dava açan olur mu? Açılırsa sonucunda ne olur, bunu da kestirmek çok zor.**

Fakat, mağduriyetleri önlemek için en azından şunun yapılmasında fayda var. Asgari kurumlar vergisi uygulaması nedeniyle, kurumların geçmiş yıl zararlarının indiriminin zaman aşımına uğraması hakkaniyete uygun düşmez. Ödenecek asgari kurumlar vergisine isabet eden, indirilemeyen geçmiş yıl zararı tutarının beş yıllık süreye tabi tutulmaması, bu tutarların süre gözetilmeksizin, ileriki yıllarda kurum kazancından indiriminin kabulünde fayda var diye düşünüyorum.

Vergi Müfettişlerinin Taksi Sorunu Çözüldü mü?

Efendim, elbette unutmadım, kamuda çalışan meslektaşlarımızın sorunu, eski bir kamu çalışanı olarak benim de sorunum sayılır. Geçtiğimiz ay yayımlanan bir **tasarruf genelgesi uyarınca**, sanki tasarruf edecek başka bir şey kalmamış gibi, **vergi müfettişlerinin turne mahallinde taksiye binmelerinin yasaklandığını öğrenmiştik.**

Turne mahallerinde garip şeyler olur. Takip eden olur, tehdit eden olur. **Müfettişin elinde bavul ve eşyalarla dolmuş veya otobüs beklemesi hiç doğru olmaz ve yakışık almaz.** Umarım taksiye binme yaşağı sorunu çözülmüştür.

TÜİK Enflasyonu Neyi İfade Ediyor?

Efendim, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), ülkemizde enflasyon verilerini resmen ölçmekle görevli olan devlet kurumudur. TÜİK, son yıllarda yaptığı ölçümlerde enflasyon oranlarını olduğundan daha düşük olarak gösterdiği iddialarıyla kamuoyunda çok yoğun olarak eleştirilerin odağında yer almıştı.

Hatta buna karşı bir kısım bilim adamı toplanarak; söz konusu verilerin çarpıtıldığı, kendilerinin enflasyonu daha doğru ölçecekleri iddiasıyla ortaya çıkmış ve Enflasyon Araştırma Grubu'nu (ENAG) kurarak, her ay kendi ölçümlerini açıklamaya başlamışlardı. Diğer taraftan, bazı sendikalar ve sivil toplum örgütlerinin yanı sıra kişisel olarak TÜİK'e karşı bir hayli dava açan da bulunuyordu.

Merkez Bankası Başkanı Karahan geçtiğimiz ayın enflasyon verilerine ilişkin olarak çok ilginç bir açıklamada bulundu. Karahan, “*Bu ay içinde topladığımız verilerden ulaştığımız sayı %2,5. Piyasa beklentisi ise %2,2. Beklentimizin biraz üzerinde geldi TÜİK enflasyonu*” şeklinde bir açıklama yaparak, TÜİK'e dokundurmada bulundu. Deyim yerindeyse, devletin ilgili kurumuna görevini hatırlatarak, **biraz yavaş gelin uyarısında bulundu.**

Bu arada geçtiğimiz gün çok ilginç başka bir gelişme daha oldu. **Ankara 6. İdare Mahkemesi, Yargıtay Onursal Üyesi Seyfettin Çilesiz'in açtığı davada ara karar verdi. TÜİK'ten savunma alınmasını ve enflasyon hesabında kullandığı tüm belge ve bilgilerin mahkemeye sunulmasını istedi.** Belgelerin teslimi için 30 günlük süre verildi.

Anlaşılan TÜİK şu aralar iki ateş arasında kalmış gibi görünüyor. Yaptığı ölçümlerde enflasyon yüksek çıkarsa Merkez Bankası yönetimi kızıyor, düşük çıkarsa durumdan olumsuz etkilenen ücretli kesimler ayağa kalkıyor. Terazinin ayarı kaçınca güven kalmıyor, herkes şikâyet ediyor.